



REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU
Trg Nikole Šubića Zrinskog 5

Poslovni broj: 23 Gž R-1574/18-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Zagrebu, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Ivice Veselića, predsjednika vijeća, Tihane Marije Miladin, člana vijeća i suca izvjestitelja i Vlaste Horvat Mataić, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Nikole Lukića iz Rijeke, Tizianova 39, OIB: 60006467728, zastupanog po punomoćniku Vasiliju Buriću Heleru, odvjetniku iz Rijeke, protiv tuženika Hidroelektra mehanizacija d.d., Zagreb, Radnička cesta 204, OIB: 96667257878, kao pravi sljednik Hidroelektra niskogradnje d.d., Zagreb, Capraška 6, OIB: 78260296240 radi isplate, odlučujući o žalbi tuženika protiv presude Općinskog suda u Rijeci poslovni broj Pr-293/2015-33 od 19. ožujka 2018., ispravljenoj rješenjem istoga suda poslovni broj Pr-293/15-38 od 20. rujna 2018., u sjednici vijeća održanoj 29. rujna 2020.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se, kao djelomično neosnovana, žalba tuženika, te se potvrđuje presuda Općinskog suda u Rijeci poslovni broj Pr-293/2015-33 od 19. ožujka 2018., ispravljena rješenjem istoga suda poslovni broj Pr-293/15-38 od 20. rujna 2018., u pobijanom dijelu pod:

- točkama 1.a., 1.c. i 1.e izreke,
- točkom 1.b. izreke kojim je prihvaćen zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 27.749,09 kn sa zateznom kamatom od dospijeca svakog pojedinog iznosa do isplate, osim zateznih kamata dosuđenih na iznose poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sadržanima u dosuđenom bruto iznosu od 27.749,09 kn,
- točkom 1.d. izreke kojim je prihvaćen zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 77.179,13 kn sa zateznom kamatom od dospijeca svakog pojedinog iznosa do isplate, osim zateznih kamata dosuđenih na iznose poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sadržanima u dosuđenom bruto iznosu od 77.179,13 kn,
- točkama 4. i 5. izreke.

II. Preinačava se presuda Općinskog suda u Rijeci poslovni broj Pr-293/2015-33 od 19. ožujka 2018., ispravljena rješenjem istoga suda poslovni broj Pr-293/15-38 od 20. rujna 2018., u dijelu pod točkama 1. b. i 1.d. izreke kojim je prihvaćen zahtjev za isplatu zateznih kamata i na iznose poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sadržanima u dosuđenom bruto iznosima od 27.749,09 kn (toč. 1.b.) i od 77.179,13 kn (toč. 1.d. izreke) i za navedeno sudi:

„Odbija se, kao neosnovan, zahtjev za isplatu zateznih kamata na iznose poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sadržanima u dosuđenom bruto iznosu od 27.749,09 kn.

Odbija se, kao neosnovan, zahtjev za isplatu zateznih kamata na iznose poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sadržanima u dosuđenom bruto iznosu od 77.179,13 kn.“

Obrazloženje

Prvostupanjskom, ispravljenom, presudom naloženo je tuženiku isplatiti tužitelju ukupan iznos od 192.500,49 kn, odnosno na ime neisplaćene otpremnine iznos od 59.072,27 kn (točka 1.a. izreke), na ime neisplaćenog prekovremenog rada iznos od 27.749,09 kn (točka 1.b. izreke), na ime neisplaćenog terenskog dodatka iznos od 22.050,00 kn (točka 1.c.izreke), na ime neisplaćene plaće iznos od 77.179,13 kn (točka 1.d. izreke), te na ime neisplaćenog jednokratnog dodatka iznos od 6.350,00 kn (točka 1.e. izreke), sve iznose sa zateznom kamatom od dospijeća svakog pojedinog mjesečnog iznosa do isplate. Odbijen je tužbeni zahtjev u iznosu od 192.499,97 kn (točka 2. izreke). Naloženo je tužitelju s osnova neosnovano stečenog iznosa terenskog dodatka isplatiti tuženiku iznos od 13.585,00 kn sa zateznom kamatom od dospijeća svakog pojedinog mjesečnog iznos adu isplate (točka 3. izreke). Naloženo je tuženiku naknaditi tužitelju parnični trošak u iznosu od 27.102,00 kn sa zateznom kamatom od 19. ožujka 2018. do isplate (točka. 4. izreke). Odbijen je zahtjev tuženika za naknadom troška parničnog postupka (točka 5. izreke).

Tuženik je podnio žalbu protiv točaka 1.a, b., c., d. i e., te točaka 4. i 5. izreke presude zbog svih zakonom propisanih žalbenih razloga iz odredbe članka 353. stavak 1. točka 1.-3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19 - dalje: ZPP) s prijedlogom da ovaj sud pobijanu presudu preinači, podredno ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak.

Žalba tuženika je djelomično osnovana.

Ispitujući prvostupanjsku presudu i postupak koji joj je prethodio, nije utvrđeno da bi bila počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. ZPP, na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti na temelju članka 365. stavak 2. ZPP, to nije osnovan istaknuti žalbeni razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka.

Prvostupanjski sud je ispitao sve okolnosti bitne za donošenje pravilne i zakonite odluke u ovom predmetu te je na temelju izvedenih dokaza, i to svih koje su stranke predložile te njihove ocjene sukladne odredbi čl. 8. ZPP, potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za isplatu iznosa na ime otpremnine, prekovremenog rada, terenskog dodatka, razlike plaće i jednokratnog dodatka plaći (regresa) koje mu je tuženik kao poslodavac obavezan plaćati temeljem ugovora o radu na neodređeno vrijeme od 12. prosinca 2003. za radno mjesto voditelja komercijalne službe s ugovorenim koeficijentom 1,73.

Nije sporno da je tužitelju otkazan ugovor o radu zbog poslovno uvjetovanih razloga te da je radni odnos tužitelja kod tuženika prestao 17. srpnja 2015. Nije sporno da je tuženik u utuženom razdoblju isplaćivao tužitelju umanjenu plaću, umanjen iznos terenskog dodatka, te da nije isplatio naknadu s osnova otpremnine, prekovremenog rada i jednokratnog dodatka.

Donoseći pobijanu presudu prvostupanjski sud utvrđuje neprijepornim da je tuženik donio više odluka putem generalnog direktora tuženika o korekciji plaće, na način da se plaća umanjuje svim radnicima.

Prvostupanjski sud pravilno utvrđuje da tuženik nije tužitelju ponudio izmjenu ugovora o radu, pa s obzirom na to da je ugovor o radu dvostrano obvezni akt, koji se ne može jednostrano mijenjati na štetu jedne ugovorne strane, tuženik je dužan tužitelju isplatiti razliku plaće. Na ugovorni odnos između stranaka se, sukladno odredbi čl. 6. Zakona o radu („Narodne novine“ broj: 38/95, 54/95, 65/95, 102/98, 17/01, 82/01, 114/03, 123/03, 142/03, 30/04, 68/05, 149/09, 61/11, 82/12, 73/13 i 93/14 - dalje: ZR) primjenjuju i opći propisi obveznog prava, a jedno od temeljnih načela obveznog prava dužnost izvršenja preuzete ugovorne obveze (čl. 17. Zakona o obveznim odnosima - „Narodne novine“ broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 112/99, 88/01, 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15; dalje ZOO). Valja naglasiti i da se prema članku 7.a ZR primjenjuje za radnika najpovoljnije pravo prema načelu "in favorem laboratoris", a u ovom slučaju to je Kolektivni ugovor za graditeljstvo (dalje u tekstu KU) koji je bio na snazi u spornom razdoblju i ugovor o radu, te je pravilan zaključak prvostupanjskog suda da je da je tuženik u obvezi isplatiti tužitelju razliku plaće, budući da se poslodavac ne može osloboditi obveze isplate plaće prema sklopljenom ugovoru o radu, pozivajući se na poteškoće u poslovanju.

Visinu pripadajuće naknade plaće prvostupanjski sud tužitelju u spornom razdoblju utvrđuje prihvaćajući nalaz i mišljenje financijskog vještaka. Za utvrđenje o visini ugovorene plaće tužitelja (po koeficijentu 2,00), prvostupanjski sud dao je logične i uvjerljive razloge koje prihvaća i ovaj sud i koji žalbenim navodima nisu dovedeni u sumnju. S obzirom na to da se u ugovoru o radu navodi da koeficijent radnog mjesta tužitelja iznosi 1,73, za zaključiti je da je na temelju sporazuma tuženika kao poslodavca i tužitelja kao radnika došlo do povećanja koeficijenta na 2,00, primjenom kojeg je tužitelju isplaćivana plaća, sukladno priležecim obračunskim listovima. Time je, dakle, uz suglasnost stranaka ugovor o radu iz 2003. izmijenjen u pogledu visine koeficijenta. Okolnost da u vezi s tim nije sačinjen pisani dodatak/aneks ugovora o radu, bez utjecaja je na drugačiji zaključak. Suprotne tvrdnje tuženika nisu prihvatljive.

Iako je odredbom čl. 5. st. 4. Pravilnika o plaćama tuženika, regulirano da generalni direktor može srazmjerno smanjiti masu plaća, pa time i svaku pojedinu plaću bez obzira na provedeni obračun po kriterijima iz toga članka, ako su troškovi u pojedinom mjesecu veći od ostvarene realizacije u istom mjesecu, radi se o jednostranoj odluci tuženika, jer je tuženik u takvim okolnostima jedino mogao tužitelju otkazati ugovor o radu s ponudom izmijenjenog ugovora u pogledu visine plaće, ili otkazati ugovor o radu redovitim otkazom zbog poslovno uvjetovanih razloga.

Kako je tuženik tužitelju obračunao otpremninu prema umanjenoj plaći, pravilno je prvostupanjski sud tužitelju na ime neisplaćene otpremnine dosudio iznos od 59.072,27 kn, na koju tužitelj ima pravo temeljem odredbe čl. 118. ZR.

Polazeći od utvrđenja da je tužitelj kod tuženika, prema nalogu nadređenih radio prekovremeno, o čemu postoji evidencija o radnom vremenu, prvostupanjski sud je pravilnom primjenom odredbe čl. 84. ZR tužitelju na ime neisplaćenog prekovremenog rada dosudio iznos od 27.749,09 kn.

Pravilnom primjenom odredbe čl. 56. st. 1. KU prvostupanjski sud je tužitelju dosudio iznos od 22.050,00 kn na ime neisplaćenog terenskog dodatka. Pravilno prvostupanjski sud smatra da tužitelju pripada terenski dodatak u iznosu od 80,00 kn po danu, obzirom da taj iznos predstavlja minimalan iznos terenskog dodatka određen KU, dok mu je tuženik terenski dodatak neosnovano obračunao u iznosu od 55,00 kn po danu.

Isto tako, pozivom na odredbu iz čl. 49. Kolektivnog ugovora, kojom je propisana obveza poslodavca na isplatu jednokratnog dodatka na plaću u iznosu od 1.800,00 kn godišnje, a da poslodavcu nije dana mogućnost izbora hoće li ili ne isplatiti navedeni dodatak, odnosno da za isplatu istoga nije odlučno je li tuženik poslovao s gubitkom, pravilno je naloženo plaćanje jednokratnih dodataka. Tuženika obvezuje primjena Kolektivnog ugovora za graditeljstvo te nema nikakvog uporišta da tuženik jednostranom odlukom od 27. travnja 2009. anulira primjenu članka 49. KU na način da se neće isplaćivati jednokratni dodatak, a kojom odredbom je određeno da radnik ima pravo na jednokratni dodatak na plaću u iznosu od 1.800,00 kuna godišnje koji se isplaćuje s plaćom za mjesec u kojem se koristi godišnji odmor, ali ne prije 30. lipnja za tekuću godinu. Slijedom navedenog, pravilno je sud tužitelju dosudio isplatu jednokratnog dodatka u ukupnom iznosu od 6.450,00 kuna, s pripadajućim zateznim kamatama u skladu s člankom 29. stavkom 1. ZOO, budući da je tuženik zakasnio s ispunjenjem ove novčane obveze.

Međutim, pazeći po službenoj dužnosti na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da je sud prvog stupnja djelomično pogrešno primijenio materijalno pravo prilikom dosude zateznih kamata na dosuđeni iznos neisplaćenog prekovremenog rada u iznosu od 27.749,09 kn (točka 1.b. izreke) i na dosuđeni iznos razlike plaće od 77.179,13 kn (točka 1.d. izreke).

Naime, u skladu s čl. 45. st. 1. i 2. Zakona o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj: 177/04., 73/08., 80/10., 114/11., 22/12., 144/12., 43/13., 120/13., 125/13., 148/13., 83/14., 143/14., 136/15 - u daljnjem tekstu: ZPD) predujam poreza na dohodak obračuna, obustavlja i uplaćuje poslodavac, isplatitelj primitka iz čl. 14. ZPD i to prilikom svake isplate, prema propisima koji važe na dan isplate.

Prema odredbi čl. 61. st. 1. i st. 9. Pravilnika o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj: 95/05., 96/06., 68/07., 146/08., 2/09., 146/09., 123/10., 137/11., 61/12., 79/13., 160/13., 157/14. i 137/15. - u daljnjem tekstu: Pravilnika) predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se tijekom istog mjeseca svakog poreznog razdoblja isplaćenog primitka od nesamostalnog rada iz čl. 14. ZPD odnosno čl. 11. Pravilnika, umanjenog za obračunane i uplaćene doprinose za obvezna osiguranja iz primitka po posebnim propisima i umanjenog za iznos uplaćenih premija osiguranja iz čl. 12. st. 9 i čl. 16. st. 2. ZPD i umanjenog za osobni odbitak iz čl. 36. st. 1. i 2. ZPD (porezna osnovica).

Obračunani predujam poreza isplatitelj obustavlja i uplaćuje istodobno s isplatom primitka od nesamostalnog rada, kao porez po odbitku (čl. 61. st. 1. Pravilnika).

Obzirom na navedeno, porez na dohodak i prirezu porezu na dohodak, koji čine sastavne dijelove bruto plaće (uz neto plaću i doprinose), dospijevaju tek isplatom plaće, što znači da do trenutka isplate plaće (analogno i isplate razlike plaće i neisplaćenog prekovremenog rada po sudskoj presudi) nisu dospjeli na naplatu iznosi poreza na dohodak i pripadajućeg prireza porezu na dohodak i na te iznose se zatezne kamate do tada ne obračunavaju. Stoga u tom dijelu zahtjev tužitelja za isplatu zateznih kamata nije osnovan.

Odluka o naknadi troškova parničnog postupka pravilna je kako u pogledu osnove (članak 154. stavak 1. ZPP), tako i u pogledu visine (članak 155. stavak 1. ZPP) troškova koji su priznati tužitelju, budući je sud dosudio naknadu samo onih troškova, koji su bili potrebni za vođenje parnice.

Slijedom navedenoga, temeljem odredbe članka 368. st. 1. prvostupanjska presuda je potvrđena u dijelu pod točkama 1.a, 1.c, 1.e, 4. i 5. izreke, te u dijelu pod točkama 1.b. i 1.d., osim zateznih kamata dosuđenih na iznose poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sadržanima u dosuđenim bruto iznosima od 27.749,09 kn (toč. 1.b izreke) i 77.179,13 kn (toč. 1.d. izreke), dok je temeljem odredbe članka 373. toč. 3. ZPP presuda preinačena u dijelu pod točkama 1. b. i 1.d. izreke kojim je prihvaćen zahtjev za isplatu zateznih kamata i na iznose poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sadržanima u dosuđenom bruto iznosima od 27.749,09 kn (toč. 1.b.) i od 77.179,13 kn (toč. 1.d. izreke).

U Zagrebu 29. rujna 2020.

Predsjednik vijeća:
Ivica Veselić

Broj zapisa: **17899-70052**

Kontrolni broj: **050be-50261-9cb28**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=IVICA VESELIĆ, L=ZAGREB, O=ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>



unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Županijski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.